

ki se v politiko ne vtikajo, v napredne kraje. Uboga žena večkrat z malimi otroki mora na polju sama delati, mož pa zapravlja denar pri maškeradah, črno-političnih shodih in pri zborovanju društva. Po gostilnah, pri farjih in pri dohtarjih še se nikdo ni gospodarstva naučil, pač pa hujskarije in drugih neumnostij. Napredni kmetje pa naj gledajo, da jim ne zapeljajo „prijatelji mladine“ sine k takim norostim. Mislimo, da bo naš nauk na plodovita tla padel in da bo kmet enkrat sprevidel: „Kmet spada k kmetu“, ne pa k črnosuknežem in pervaškim hujskačem.

Zrelostni izpit (matura) vršil se bo na ptujski gimnaziji 3. in 4. julija. Udeleželo se ga bo 9 abiturientov.

Maribor. Dne 12. t. m. popoldne je zapazil neki železniški uslužbenec na mariborskem kolodvoru, da se neki vojak skriva med kištami v nekem vagonu; ko so ga prijeli se je izkazalo, da je ta vojaški begunec Ivan Maierhofer od 7. pešpolka iz Gradcu, ki je hotel na tan način ubežati domov na Koroško.

Šolske vesti. V pokoj je šel na lastno prošnjo nadučitelj Hernaus v Šoštanju. — Nadučitelj na deški ljudski šoli v Ptujju je postal ondotni učitelj J. Wolf; za učitelja na isto šolo je prišel nadučitelj Albin Wankmüller od Sv. Duha v Halozah. — Premeščeni sta učiteljici Matilda Dragatin iz Št. Jurja nad Tabrom v Št. Lovrenc nad Mariborom in Marija Škerbinc od Sv. Marjete niže Ptuja v Št. Jurij nad Tabrom. — Stalno upokojena je učiteljica Karolina Lesjak.

Umrli je po kratki boleznici dne 20. t. m. v Leskovcu v Halozah trgovec in veleposestnik g. Baltazar Blodnik. Umrli je bil vrl naprednjak in v Leskovcu v občje priljubljen mož. Zadela ga je srčna kap. Gospod Blodnik je imel tudi to zaslugo, da je širil v Halozah napredno mišljenje, svareč ljudstvo pred farškimi in prvaškimi izkoriščevalci. Naj bode blagemu pokojniku zemljica lahka!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 17. t. m. pripeljal se je hlapec posestnika Iv. Lukmann-a od svojih opravkov že pozno zvečer domov; ko je poklajal konjem, šel je k domačem vodnjaku zajemat vode za konje in ker se je zaradi prenizke ograje pri vodnjaku stegnil, zgubil ravnotežje, padel z glavjo naprej v 24 m globok vodnjak in utonil. Drugi dan so ga še le našli mrtvega v vodnjaku. Bil je 40 let star, ter priden in zvest. Gospodarji pazite tedaj, če imate nizko ograja pri vodnjaku ali jo popravite.

Sv. Lovrenc v Slov. gorici. Naše naročnike prosimo, da nam na skoraj naznanijo, ali še zmiraj poštar Koser naš list naročnikom v veži tik gostilne sobe na mizi devlje, da se večkrat zgodi, da naročnik lista ne dobi. Naznanite nam in pravo za naše somišljenike ne bo izostalo, pa tudi Koser bo dobil. Predragi naprednjaki! Koser je vaš največi sovražnik, držite se tedaj gesla „Svoji k svojim“ kajti kdor ni za vas je proti vam. V svoj lastni prid ne podpirajte klerikalna podjetja, bodi si gostilne ali trgovine. Vsak napredno misleč človek ve, klerikalci so mu največi sovražniki, in takih se je treba izogibati.

Klerikalne potuhnjene mrcine niso vredne vašega jateljstva, mnogo manj pa še vaše podpore. Vaše poznajo in ga ljubijo vas pa zaničujejo in sovražijo iz dna srca. Kaj pa Koser z ptujskimi trgovci čenja, o tem bo morebiti še sodnija govorila, kar Koser proti našemu listu dela ali proti nam proti mestnim trgovcem, naznanite nam, in mi vam temu velikašu pokazali pot pravice. Kaj pa proti tujim kupcem pravi, ki pridejo v vašo trgovino zaradi sadja ali vina, priobčimo prihodnjič.

Šoštanj. Volilni boj. Delovanje naših volilcev, ko se je imenik volilcev sestavljal, je bilo dobro znano samo to še hočemo omeniti, da smo samo 52 „otročjih glasov“ naredili ampak tudi ti glasovi naprednega mišljenja izbrisali. Zaradi zbrisanja in ker so 52 otrok v imenik vzeli, se je pritožba na namestništvo, vendar nič ni prišlo, čeravno se je uradno dokazalo, da teh otrok krajcarja davka v Šoštanju ne plača. Znani nam Majer je kot predsednik reklamacijske komisije za te otročje glase davčne postavke naredil imenik, bi bilo, ko bi postal namesto odvetnika davčnega urada. Posebno nebi potreboval potem svojega imenika, kateri je na dan volitve kakor besen sem skakal, še le opomin okrajnega glavarja ga je pomiril. V volilni komisiji bil je „izbor“ pravi star učitelj, mlad učiteljček, en črevljarski grajzlar. Ni se čuditi, da so ti čisto po piščali Majerja plesali. V prvem razredu zmagala je napredna stranka. V drugem razredu imeli smo en glas več, pa dr. Majer dvema volilcema ni dal glasa oddati, čeravno ga je okrajni glavar poveljal, da to ni postavno in da se radi tega lahko pritožimo ovrže. Dr. Majer pa se za to ni zmenil, nje le za to bilo, da ta dan zmaga in da zmagajo možnarji svetu razglasiti, da je tačas napredna stranka propadla. Posebno hvalevredno je, da je napredna stranka čisto mirna, čeravno se ji je treba delala. Če bi naprednjaki kaj tacega storili, bi prišlo do pretepa, saj poznamo naše prvake radi teh nepostavnostij se bomo pritožili in se bomo za to volitev ovrže. Tretjokrat bomo potem v likih mescih volitev imeli, in gotovo zopet brez zmage če bo spet dr. Majer predsednik volilne komisije kajti kot take bo zopet naprednim volilcem glasa zabranil. Kako dolgo se pa bodo take krivice tako dolgo bode vselej do rekurzov prišlo bomo 10-krat k volitvi šli, mi ne jenjamo. Pravice si ne damo vzeti!

Dopisi.

Jarenina. Dragi Štajerc! Naznanjam Ti, da namesto lista „Štajerc“ dobil list „Gazeta Narodna“. Jaz Ti pošljem ta list z naslovom, pod katerim biva navadno Tebe. Dragi „Štajerc“ morebiti mogoče ta „švindl“ odkriti, da ne bo Tvoj list stranjen in drugi poslan, ki ga nisem naročil, tudi ne znam čitatati. Glej da se pravo ukrepe nas ne bodo Tvoji in naši sovražniki goljufali.

ami listi. Ne zameri „Štajerc“, da ti to naznam, kar skrbim za Tvojo in mojo pravico. Naročnik.

(Opomba uredništva. To je zares že precej velik „švindl“, katerega se poslužujejo naši nasprotniki. „Štajerc“ se odstrani in na mesto njega drugi list kakne v naslovni trak. Mi bomo dali celo reč nanko preiskati, prej ne bomo mirovali, predno ne videmu tej golufiji na sled. Vsaki, kateremu se kaj macega zgodi, naj nam to nemudoma naznani.)

Iz Ciglenc pri Vurbergu. Ciglenska cunja je „fihpos“ pisarila, da je imel posestnik, ki se je obesil „Štajerca“ pri sebi. To je debela laž, laž, kako mora biti zabita glavica klerikalca iztuhtati. Nesrečnež v kratkem čas bral „fihposa“ in ta ga je spravil ob pamet. Povsod hočejo klerikalci, ta znani manever prestiti, pa nikjer se jim ne posreči vsakokrat se jim kaže, celo sodnjisko da so vsi ti „narodnjaki“ padajo k armadi „fihposa.“ Več mladih posestnikov.

Požarno društvo v konkurzu. Sklicujoč se na 19 tiskovnega zakona zahteva odbor prostov. gasilnega društva v Krajncici pri St. Jurju ob juž. žel. se sprejme v prihodnji številki lista „Štajerc“ k zapisu ponatisnjemem v številki 10 z dne 14. maja 1905 je naslovljen: „Požarno društvo v konkurzu“ ta stvarni popravek: Ni res, da bi bila prišla prostov. požarna bramba v konkurzu. Res je pa, da je društvo denilo se prostovoljno razdružiti, da prevzame oba društveno premoženje v začasno upravo in da je ista ustanovila novo gasilno društvo, do tedaj pa ima sedanji odbor pravico društvo zastopati. Ni res, da bi kaksi „klerikalci“ ali „celjski prvaki“ zavili slabo gmotno stanje požarne brambe. Res pa je, da se je to zgodilo edino le vsled nepremišljenega gospodarjenja prejšnjega načelnika, ki je poskušal v društvu uvesti nemškutarjenje. Ni res, da bi se bilo društveno orodje in vse kar je društvo imelo, dražnim potom prodalo. Res je pa, da so se prodali obični instrumenti, kateri, pa niso bili last gasilnega društva, ampak last godbenega kluba. Prostov. gasilno društvo v Krajncici dne 21. maja 1905.

Načelnik Franc Šet.

Ivanjkovci pri Ormužu. Pred kratkim imel sem v Ormužu nekaj za opraviti in tam me je nekaj zelo preselilo. Kaj li? Ko tako stojim, naenkrat zagledam, da se pelja nekdo proti meni hitro kakor vlak kakor fajmoštri ob času volitev na „pesikali“ ali „piklni“ in prebira časnik, držeč ga z obema rokami. Kakor blisk bil je mimo mene. Radoveden zasam enega moža, kedo da je bil ta gospod, ki je tako veselo peljal na hitrem „precikelnu“ ali kakor temu kolesu reče. Ta mi odgovori: To je tak gospod, kot midva. To je tisti narodnjak, veseli V. Velike Nedelje, ta se bo zdaj oženil z neko poštpediterco. Nekdaj je bil ta gospod celo „pismo-dojca.“ Spomnil sem se takoj, aha gotovo tisti pisar, katerega je „Štajerc“ tako fino nabiksalsal.“ Odsko se sedaj ta gospod veselo vozi, ker bo dobil stvarico za tovaršico, zvesto ga bo spremljala skoz celjenje — na cepiklni. Naročita si tedaj „Štajerca“ in naj ga prebirajta podoč skoz življenje na pesikali.

Ko mine gostija, poročal Ti bom ljubi „Štajerc“ morebiti se bosta že v cerkev peljala na takem cepiklni, ki se lahko 2 peljata. Vesel opazovalec.

Dobje pri planini. Mogoče ti je že znano dragi „Štajerc“ kako se naš župnik, znani Vurkelc v cunji „fihpos“ in v „laždomu“ opravičuje, da opravlja službo občinskega tajnika zastonj, le iz ljubezni do faranov. Ja iz ljubezni opravlja to službo, pa iz ljubezni do — svojega žepa in gospodične „kšettführer-ice.“ Pri tej priliki naganja lahko ljudi v njeno štacuno in „Malika“ ima vsaj kaj za opraviti, drugače bi tako morala cele dni čas vejati in skoz okno v farovž gledati. Če bi bila resnica, da opravlja župnik službo tajnika zastonj bi se ja morala v občinskem proračunu in računu točka „plača občinskega tajnika“ črtati, zakaj se pa še nikolj ni črtala? Vidite, občani tako vam hoče pesek v oči metati. Vi še niste do spoznanja prišli, kako on z vami ravna. Ubogi farški podvrženci, drva mu zastonj vozite, on vam zato niti kupice vina ne da. Prihodnjič si hočemo še natančneje „Vurkelca pogledati in pokazati, kakor on farane ljube in tudi njegove podrepnike si hočemo pogledati. Neustrašen faran.

Jelovec pri Mariboru. Dragi „Štajerc“, redko kedaj ali nikdar slišiš kaj posebnega iz našega kraja. Pri nas je zelo malo naprednjakov, zelo malo možev, ki bi imeli lastno misel. To so žalostne razmere bolj žalostne pa so še razmere, ki vladajo na naši šoli v Kamnici ali bolj rečeno, žalostno je, da naš gospod kaplan, namesto g. nadučitelj, v šoli „komando“ imajo. Na kaplanovo povelje moraja otroci celo ob četrtkih v šolo hoditi. Večkrat smo se že zaradi tega pri g. nadučitelju pritožili. V cerkvi seveda kaplan vlada, kakor papež čez celo kristjanstvo. Kaj on reče, misli je prav. Pred kratkim bil sem pri spovedi in na vprašanje ali „Štajerca“ čitam odkritosrčno rečem, „da.“ Kakor da bi ga modras piknil, je kar v „luft“ skočil in mi ni dal odveze. Mislim si, odvezo pa vendar moraš dobiti in grem v drugo faro k spovedi. Prijazen, star župnik sedi v spovednici in tudi njim povem, da „Štajerca“ čitam. Pa glej! Župnik se nasmejijo in rečejo „to ni greh.“ Pri kaplanu je bil gotovo moj največji greh, pri prijaznem gospodu župniku pa ni bil greh. Bog varuj nas drugače bo pri nas vse kar storimo „greh.“

Grešnik.

(Opomba uredništva. To je lepo, če res kaplan v šoli „komando“ ima. Zakaj imate nadučitelja? Četrtek je prost dan in kaplan nima pravice, otroke ob četrtkih v šolo siliti. Da, prost dan morajo imeti, da si počijejo. V mestah imajo šolarji prosto, če je vročina, na deželi pa ne bi smeli imeti postavnega prostega dneva. Pritožite se na okrajni šolski svet in ta bo že gospodu kaplanu nekaj „komando“ znižal.)

Sv. Tomaž blizu Ormoža. Zadržuje nam, ako res mirujete proti našemu listu in ne nadlegujete naših naročnikov. Župniku Cafu pa svetujemo, naj bo tih in miren proti „Štajercu“ in njegovimi naročniki, drugače pridejo o njem „imenitne“ reči na dan, ki mu gotovo ne bodo prijetne. Naprednjaki, na noge,

ne dajte se dalje nadlegovati, pokažite da ste sami svoji na svojih tleh. Vsako hujskanje proti našemu listu poročajte nam nemudoma da pravo okrenemo.

Polenšak. „Ljubi Štajerc! Zelo zanimive reči se pri nas godijo, ljudstvo je pri nas še zelo strahopetno, trepeče še pred črnimi suknjami. Mi bi Ti radi poročali eno dogodnico, pa ne vemo ali bi jo ti sprejel in bralcem priobčil. Čudno, da še nisi do danes najnovejše novice zvedel. Prosimo za odgovor ali Ti naj pišemo.

Naprednjaki.

(Opomba uredništva. Veseli nas da nam hočete eno dogodnico iz vašega kraja pisati. Pošlite nam dopis ali po pošti ali prinesite ga sami v uredništvo, Ki le neki se je pri Vas zgodilo? Mislimo da se je župniku nekaj neprejetnega zgodilo(?) Tedaj na dan z novico, naj svet zve, kaj se pri Vas novega godi.)

Konjice. Častiti gosp. urednik! Podpisani F. P. sem imel večkrat priložnost brati „Naš Dom.“ „Štajerca“ pa nisem mogel v roke dobiti, bil sem namreč na tujem, na Nemškem in si tam kruh služil. Pri branju lista „Naš Dom“ sem našel skoraj same šinfarije čez Vaš list, čital sem, da so tisti, ki berejo „Štajerca“ lumpi in faloti i. t. d. Radoveden, kaj je to le za list ki ga črni dušni pastiri tako črtijo, sem gledal, da dobim enkrat ta list v roke. Posrečilo se mi je. Ko berem sem sprevidel, da je to list, kakega naj čitajo delavci in kmetje. Prosim tedaj pošiljate mi zanaprej Vaš cenjeni list, in tudi mojemu bratu in mojemu lušnemu gospodarju.

Konjice, 19. junija 1905.

F. P.

Laporje pri Slov. Bistrici. Preljubi Štajerc! Sprejmi od nas Laporčanov en dopis in pohvali z nami našega gospoda župnika, ker nas tako lepo za sv. birmo pripravljajo. Vsako nedeljo slišimo, da se po drugih farah evangelij in božja beseda razlaga, pri nas pa nam župnik kakor svojim modrim, trepastim devicam le krščanski nauk hoče v glavo vbiti, ker se birma bliža. Zadnjo nedeljo so spet z krščanskim naukom poskusili, pa nikdo jim ni prav odgovarjal. Preje bi nas raje krščanski nauk učil, namesto da si agitiral, bi raje to storil. Tebi je politika in agitiranje več nego vse drugo. Namesto da si volilcem žganje dal in jih k volitvi v Črešnovce poslal, učil bi jih krščanski nauk in bi jim krščanski mir pridigoval. Če bi jih prav krščanski nauk učil, nebi eden svoje vode trosil z besedami „sanktus, sanktus, sanktus.“ Take le skupaj zberi in jih pred milostivega škofa postavi. Denarja za birmo tudi nimaš nikdar zadosti, toliko košta bandera, toliko to i. t. d. Torej poboljšaj se, župnik, drugače še svet več o tebi zve.

Več faranov.

sv. Lovrenc v Slov. gor. Naš župnik je kakor navadno tudi pred kratkim z prižnice kričal, naj bi pristopili v 3. red sv. Frančiška, katerega je že pred nekaj letmi pri nas ustanovil. Gospod župnik dobro zna, da ima potem vse kot društvenike pod svojim plaščem. Zmirom se ponaša, kakor dober pastir svojih ovc da je, pa mi ga že poznamo. Iz same ljubezni do svojih ovc, puli nam dlako, malo nedelj mine, da ne bi kaj od nas terjal. Ko prideš na pri-

žnico začneš se takoj jokati, potem kregati nazaj pa terjati za kake stare dolgove, ki ti jih kaka rota ne more plačati. Je to ljubezen do tvojih ovc? Zakaj jih ne tožiš, če so ti dolžni? Vemo dobro kaj ne in tudi ti veš. Drugače si pa velik prijatelj tožbe. Dobro se spomnimo, kakor so te predlansko leto fantje odpuščenja prosili, ko si jih tam po Mirboru zaradi one veverice gonil. Ni še dolgo, da nam povedal v pridigi, ljubite se bratovsko med seboj. Govoriti je lahko, spolnevati težko, namreč te. Kar se pa tiče tvojega vtikanja v občinske in politične razmere, svetujemo ti, puste raje te reči, tem nič ne razumeš, kajti o tem se nisi učil. Uči si se samo duhovske reči, bodi tedaj raje samo duhovni pastir. Vse druge posvetni reči pusti na miru in na miru pustil te bo „Štajerc.“

Več faranov.

Žička Trojica. Ljubi „Štajerc“! Mnogo, mnogo imam za te, pa vsega ti ne morem takoj poslati, priobčiš. Kakor „Domovina“ vse napada, ki noče iti samo k tem veselicam in shodom, katere pri nas „črna suknja“ tako predbaciva tudi ločki požarni brambi, ker se je peljala na Schillerjevo slavni Častna resnica je, peljali smo se požarniki. Vsi v rodi spoštujejo velikega pesnika, samo zabuhlim, bitim tepcem ne gre v glavo, da velikih možev stenje za nikogar ni sramota. Mar so vaši črnosti neži častenja vredni, klerikalske šeme? Bržkone morala požarna bramba obiskati teatre, ki jih klerikalna dekleta igrajo. Kramp, motiko v roke, ne teater, delo je za kmečke dekline, teatre naj si žene niki in kaplani z kuharicami špilajo. Načelnik Žičke Trojice ni si mogel več „drama“ kupiti, zato je pravil teater. Boge mamice, ki nimajo za sol karjev, imele so za teatertakoj 40 vinarjev. Denarja ni imel za poroko en velki gospod, klerikalna deklica čez in čez. Ko se je ta oženil, moral je meč vse sveče prižgati in v cerkvi tepihe položiti, da „visoka gospoda“ tiho šla! Za zabavo pa si je moral gospod 200 kron na posodo vzeti, da se je klerikalna družba veselila.

Je!

Razne stvari.

Nadvojvoda Jožef † Dne 13. t. m. ob 7 zjutraj je v Reki (Fiumi) nadvojvoda Jožef, v starosti 72 let.

Nadvojvoda Jožef bival je skoraj vedno na čelu skem in tamkaj poznal ga je skoraj vsak član čislal ga zaradi njegove prijaznosti. O njem, njegovi prijaznosti in uljudnosti pripoveduje nam več dobrih bic. Enkrat se je peljal z enim kmetom v okrajno mesto Debrecin-a. Med potjo nabasal si je kmet in nadvojvoda ga vpraša, kaj za fini tabak da pa da tako diši. „Sam sem si ga sadil“, zasepeče kmetič nadvojvodu na uho. „Pa prosim vas, nič povejte o tem vašemu svaku, našemu presvitli cesarju.“ V vojni leta 1866 izkazal se je kot zavednik brigade kot srčen vojak in izvrsten vodja. Pa ne samo na vojnem polju, tudi z petdeset roki zasluži slavo. Z madjarskim pesnikom Jokar stal je v živahni korespondenci in sam je izdal re-